

Схвалено
методичною радою
протокол №4 від «31» травня 2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Комунального закладу
«Бахмутський медичний фаховий
коледж»

Наталя КРАСНОЖОН

**Порядок реагування
на доведені випадки булінгу (цькування)
у Комунальному закладі «Бахмутський медичний фаховий коледж»
та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).**

1. Загальні питання

- 1.1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)».
- 1.2. Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в Комунальному закладі «Бахмутський медичний фаховий коледж» (далі – коледж).
- 1.3. До булінгу (цькування) в коледжі належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщеннях, гуртожитку і на прилеглих територіях та (або) за межами закладу під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи коледжу, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу, в тому числі дорогою до (із) коледжу.
- 1.4. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються у таких значеннях:
- кривдник (булер) – учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу;
 - потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування);
 - спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);
 - сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва), спостерігачі (за наявності).
- 1.5. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:
- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів; інші правопорушення насильницького характеру.

1.6. Суб'єктами реагування у разі випадку булінгу (цькування) в коледжі є: директор коледжу, заступник директора з навчальної роботи, заступник директора з виховної роботи.

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

1.7. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькування) в коледжі згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) та цим Порядком.

1.8 Педагогічні та інші працівники коледжу у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання медичної допомоги;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;
- повідомити директора коледжу та принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

2. Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування) в коледжі.

2.1 Учасники освітнього процесу мають повідомити про випадок булінгу, стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення або, про який отримали достовірну інформацію, директора коледжу або (уповноважену особу) інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в коледжі.

У коледжі заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення приймає керівник закладу.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2.2 Директор коледжу у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

- невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);

- за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;
- скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

3. Склад комісії, права та обов'язки її членів.

3.1 Склад комісії затверджує наказом директор коледжу. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

3.2 Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти членів. До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог коледжу, представники центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

3.3 Головою комісії є директор коледжу.

Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

3.4. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

3.5 Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

4. Порядок роботи комісії

4.1 Метою діяльності комісії є припинення випадку булінгу (цькування) в закладі; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі, де стався випадок булінгу (цькування);

з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

4.2 Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування);
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування);
- нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог [Законів України "Про інформацію", "Про захист персональних даних"](#).

4.3 До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників неповнолітніх сторін булінгу (цькування); висновків практичного психолога коледжу; відомостей соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви;
- розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг;
- визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;
- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі, де стався випадок булінгу (цькування);
- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надання рекомендацій для педагогічних працівників коледжу щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками;
- надання рекомендацій батькам або іншим законним представникам неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

4.4 Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

4.5 Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

4.6 Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших зацікавлених осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

4.7 Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

4.8 Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання за формою згідно з додатком¹ до цього Порядку, що оформляється наказом директора коледжу.

4.9 Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

4.10 Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення директором коледжу.

5. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) в закладі освіти

5.1 Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в коледжі – постійний системний процес, спрямованим на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів запобігання виникненню булінгу (цькування) або потенційних ризиків його виникнення;
- виявлення булінгу (цькування) або потенційних ризиків його виникнення;
- визначення і реалізацію необхідних заходів вирішення ситуацій булінгу (цькування) або усунення потенційних ризиків його виникнення.

5.2 Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) в коледжі ґрунтується на принципах:

- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства між педагогічним колективом коледжу і батьками (законними представниками) неповнолітнього здобувача освіти;
- особистісно-орієнтованого підходу до кожної дитини;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів коледжу.

5.3 Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) в коледжі є:

- створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов виникнення булінгу (цькування) в закладі;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

5.4 Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) в коледжі відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, що розробляється до початку навчального року.

5.5 Заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькування) в коледжі:

- організація безпечного середовища відповідно до законодавства;
- організація безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;
- розвиток соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:
 - розуміння та сприйняття цінності прав і свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;
 - розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;
 - здатності попереджати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом; формулювати і аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб;
 - здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;
 - здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;
- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо.

Заступник директора
з виховної роботи

Любов ГОВОРУНОВА

- створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов виникнення булінгу (цькування) в закладі;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

5.4 Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) в коледжі відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, що розробляється до початку навчального року.

5.5 Заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькування) в коледжі:

- організація безпечного середовища відповідно до законодавства;
- організація безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;
- розвиток соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:
 - розуміння та сприйняття цінності прав і свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;
 - розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;
 - здатності попереджати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом; формулювати і аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб;
 - здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;
 - здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;
- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо.

Заступник директора
з виховної роботи

Любов ГОВОРУНОВА

ПРОТОКОЛ N _____
засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

(Найменування закладу освіти)

"__" _____ 20__ р.

Час ____ год ____ хв

Підстава: _____

(від кого і коли надійшла заява або повідомлення про випадок булінгу

(цькування)

(стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (_____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ N _____:

Інші особи (_____ осіб):

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

[illegible]

потреби сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах
(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)
заходи щодо усунення причин булінгу (цькування)
(опис заходів та відповідальні за їх виконання)
заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)
(опис заходів та відповідальні за їх виконання)
рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками
(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)
рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

¹ Розділ II доповнюється окремими сторінками.
² Розділ III доповнюється окремими сторінками.